www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | | | |
|---|---|---|---|
| سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی** | ساعت شروع : **۹ صبح** | مدت امتحان : **۹۰** دقیقه |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | | تاریخ امتحان : **۱۵ / ۶ / ۱۳۸۹** | |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹** | | **مرکز سنجش آموزش وپرورش** http://aee.medu.ir | |

| ردیف | سؤالات | نمره |
|---|---|---|
| ۱ | **الف) معنی و مفهوم شعر و نثر** (۶ نمره) | |
| | معنی و مفهوم هر یک از عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید. | |
| | ۱- با خداوند وی بسازم. | ۰/۲۵ |
| | ۲- از او دور شد دانش و فرَهی. | ۰/۲۵ |
| | ۳- از حیَز شمار بیرون است. | ۰/۲۵ |
| | ۴- از دیدنی‌ترینِ بقاع دینی است. | ۰/۲۵ |
| | ۵- او را به نصیحتِ من تفرّجی حاصل آید. | ۰/۵ |
| | ۶- ز یُمن نام شما خود زبان من گویاست. | ۰/۵ |
| | ۷- ز پیش حادثه باید که پای پس نکشیم. | ۰/۵ |
| | ۸- پاسبانی را که به حراست آن بازار منصوب بود ، آواز داد. | ۰/۷۵ |
| | ۹- گل اگر چه هست بس صاحب جمال حُسن او در هفته‌ای گیرد زوال | ۰/۷۵ |
| | ۱۰- رسوم مِلّیه را به طور رسوخ در دل آن ها – که حکم نقشِ حجر دارد – مُرتسَم داشت. | ۱ |
| | ۱۱- من چرا پیغام خامی از گزاف بردم از بی دانشی و از نَشاف؟ | ۱ |
| ۲ | **ب) معنی لغت** (۲ نمره) | |
| | معنی هر یک از واژه‌های مشخّص شده را بنویسید . | ۲ |
| | ۱۲- همه‌ی نقودِ خانه پیشِ چشم من ظاهر گشتی. ۱۳- قرار شد به کاشانه‌ی صبیّه منتقل کنیم. | |
| | ۱۴- اگر به راه بادیه آمدی در خون آن همه خلق شدی. ۱۵- گه گاه در محضر مدرّس تَلَمُّذ می‌کرد. | |
| | ۱۶- تقریر ادیبانه‌ی برهان معاد است. ۱۷- در یک دستش ابریقی است. | |
| | ۱۸-فصلی در همان روز اتّفاق بیاض افتاد. ۱۹- با او الفی تمام گرفت. | |
| ۳ | **پ) خودآزمایی** (۳ نمره ) | |
| | ۲۰- آیه‌ی « و یبقی وجه ربّک ذوالجلال و الاکرام. » با کدام مصراعِ شعر زیر ، تناسب دارد؟ | ۰/۲۵ |
| | « کسی با او نه و او با همه کس نمانَد هیچ کس ، او مانَد و بس » | |
| | ۲۱- ناصر خسرو ، در بیت زیر ، چه چیزی را نکوهش می‌کند ؟ | ۰/۵ |
| | « پسنده‌ست با زهد عمّار و بوذر کند مدح محمود مر عنصری را ؟» | |
| | ۲۲- با توجّه به بیت زیر ، در چه صورت ، واژه‌ی « سرکشی » می‌تواند در دو معنای مختلف به کار برود ؟ | ۰/۲۵ |
| | « قُمریِ ریخته بالم ، به پناهِ که روَم ؟ تا به کی سرکشی ، ای سرو خرامان از من؟ » | |
| | ۲۳- با توجّه به بیت زیر ، چرا شاعر ، جهان را سر به سر آیینه می‌داند ؟ | ۰/۵ |
| | « جهان را سر بـه سر آیینه می دان به هر یک ذرّه ای صد مهر تابان » | |
| | ۲۴- شاعر در بیت زیر ، درمان دردمندی روزگار را در چه دانسته است؟ | ۰/۵ |
| | « یک چند روزگار ، جهان دردمند بود بِه شد که یافت بوی سَمَن را دوای طیب » | |
| | «ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم» | |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | | | |
|---|---|---|---|
| سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی** | ساعت شروع : **۹ صبح** | مدت امتحان : **۹۰** دقیقه |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | | تاریخ امتحان : **۱۵ / ۶ / ۱۳۸۹** | |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹** | | **مرکز سنجش آموزش وپرورش** http://aee.medu.ir | |

| ردیف | سؤالات | نمره |
|---|---|---|
| | ۲۵- نوشته‌ی زیر ، بخشی از حکایت « زاهد و پادشاه » است ؛ پیام نهایی آن را بنویسید.<br>« زاهدی مهمان پادشاهی بود. چون بنشستند ، کم تر از آن خورد که ارادت او بود و چون به نماز برخاستند ، بیشتر از آن کرد که عادت او ، تا ظنّ صلاح در حقّ او زیادت کنند.<br>ترسم نرسی به کعبه ، ای اعرابی کاین ره که تو می روی به ترکستان است » | ۰/۵ |
| | ۲۶- « نوع نثر » نوشته‌ی زیر را با ذکر یک دلیل بنویسید.<br>ابراهیم چون به میان آتش بیارامید، ملک – تعالی – آتش را بر وی سرد گردانید و خطاب به آتش گفت : « ای آتش سرد باش بر ابراهیم ؛ سرد با سلامت باش.» و اگر چنان نگفتی ابراهیم از سردی طاقت نداشتی. | ۰/۵ |
| ۴ | **ت) درک مطلب (۴ نمره )** | |
| | ۲۷- از کنایه‌ی موجود در بیت زیر ، کدام مفهوم ، استنباط می شود ؟<br>« مگوی آن چه هرگز نگفته است کس به مـردی مکن بـاد را در قفس »<br>الف) زورگویی ب) بیهوده کاری ج) دروغ گویی د ) جنگاوری | ۰/۲۵ |
| | ۲۸- هر یک از قسمت های مشخّص شده در بیت زیر ، اشاره به چه کسی است ؟<br>« بدو گفت سالار بیت الحرام که ای حامل وحی ، برتر خُرام » | ۰/۵ |
| | ۲۹- با توجّه به ماجرای « بر دار کردن حسنک » جمله‌ی پایانی عبارت زیر پر چه نکته ای تأکید دارد؟<br>« مردمان زبان بر بوسهل دراز کردند که زده و افتاده را توان زد ؛ مرد آن مرد است که گفته اند : اَلعَفْوُ عِنْدَ القُدْرَة به کار تواند آورد. » | ۰/۵ |
| | ۳۰- مفهوم کلّی عبارت زیر را بنویسید.<br>« مردِ هنرمندِ با مروّت، اگرچه خاملْ منزلت و بسیار خصم باشد، به عقل و مروّتِ خویش پیدا آید در میان قوم. » | ۰/۵ |
| | ۳۱- شاعر در بیت زیر ، توجّه مخاطب خود را به چه موضوعی جلب می‌کند؟<br>« زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت نـاچـار کـاروان شمـا نیـز بگـذرد » | ۰/۵ |
| | ۳۲- با توجّه به بیت زیر ، « حیات راستین عاشقان » در چه چیزی است ؟<br>« ای حیات عاشقان در مردگی دل نیابی جز که در دل بُردگی » | ۰/۵ |
| | ۳۳- در جمله‌ی زیر ، « غَرامت کردن » به چه معناست ؟<br>« زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غَرامت کند. » | ۰/۵ |
| | ۳۴- بیت « هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش » ، به وادیِ « ..... » از مراحل هفت گانه‌ی سیر و سلوک عطّار اشاره دارد. | ۰/۲۵ |
| | ۳۵- در شعر زیر ، چرا سعدی ، « زبان » را به « کلیدِ درِ گنجِ صاحب هنر » تشبیه کرده است؟<br>« زبان در دهان ای خردمند، چیست ؟ کلیـدِ درِ گنـجِ صـاحـب هنـر<br>چو در بسته باشد ، چه دانـد کسی که جوهر فروش است یا پیله ور ؟ » | ۰/۵ |
| | «ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم» | |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | | | |
|---|---|---|---|
| سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی** | ساعت شروع : **۹ صبح** | مدت امتحان : **۹۰** دقیقه |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | | تاریخ امتحان : **۱۵ / ۶ / ۱۳۸۹** | |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه)** سال **۱۳۸۹** | | **مرکز سنجش آموزش وپرورش** http://aee.medu.ir | |

| ردیف | سؤالات | نمره |
|---|---|---|
| ۵ | **ث) تاریخ ادبیّات و دانش های ادبی** (۳ نمره) | |
| | ۳۶- ابزار اصلی کار طنز پرداز چیست ؟ | ۰/۲۵ |
| | ۳۷- نام یک اثر را از جمال میر صادقی ، در زمینه‌ی « نقد داستان » بنویسید. | ۰/۲۵ |
| | ۳۸- هر یک از عبارت های زیر ، کدام یک از شخصیت های برجسته‌ی ادب فارسی را معرّفی می‌کند؟ | ۰/۵ |
| | الف) شاعری توانا با طبعی لطیف بود. در سروده هایش « سنا » تخلّص می کرد. « نهضت شعوبیّه» یکی از آثار اوست. | |
| | ب) این نویسنده ، کتابی را به تقلید از« امیل » اثر « ژان ژاک روسو » نوشت که در عرصه‌ی ادبیّات انتقادی مشروطه ، مقامی خاص دارد. | |
| | ۳۹- کمال الدّین اصفهانی ، در ..... دستی توانا داشت و از این رو به ..... مشهور گردید. | ۰/۵ |
| | ۴۰- در کدام نوع ادبی ، « تأثیرپذیری ادبیّات ملّت های مختلف جهان از هم » ، مورد بررسی قرار می‌گیرد؟ | ۰/۲۵ |
| | ۴۱- نوع « زاویه‌ی دید » را در نوشته‌ی زیر بنویسید. | ۰/۲۵ |
| | « چشم های خواب آلود و حیرت زده‌ی خود را باز کرده و محو تماشا شده بود. همه چیز پیش چشم هایش عوض شده بود ؛ چیزهای باور نکردنی و تازه ای می‌دید که روزهای دیگر ندیده بود . » | |
| | ۴۲- یکی از ویژگی های غزل های « زکریا اخلاقی » را بنویسید. | ۰/۲۵ |
| | ۴۳- در شعر زیر ، شاعر به جای نام امام حسین (ع) ، واژه‌ی « جبل نور » را به کار گرفته است ؛ این نوع کاربرد ، نشانه‌ی کدام آرایه‌ی ادبی است؟ | ۰/۲۵ |
| | «و پیمان برادری‌ات / با جبل نور / چون آیه‌های جهاد / محکم» | |
| | ۴۴- در بیت زیر ، شاعر ، « گونه » را به ..... و « اشک » را به ..... تشبیه کرده است. | ۰/۵ |
| | « از راهروانِ سفر عشق در این دشت گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است » | |
| ۶ | **ج) حفظ شعر** (۲ نمره) | |
| | ۴۵- کدام گزینه برای تکمیل بیت زیر ، مناسب است ؟ | ۰/۲۵ |
| | « خبری رفت ز ..... به شبستان ازل : « حذر ای پردگیان ! پرده دری پیدا شد » | |
| | الف ) زمین ب ) گردون ج ) جهان د ) گنبد | |
| | ۴۶- کدام واژه‌ی داخل کمانک ، بیت « چون خلق در آیند به بازار ..... / ترسم نفروشند متاعی که خریدند » را کامل می‌کند. ( فضیلت ، حقیقت ) | ۰/۲۵ |
| | ۴۷- هریک از بیت های زیر را کامل کنید . | |
| | الف) گـر بـزننـدم بـه تیـغ در نظرش بی دریغ دیدن او یک نظر صد چو مَنَش ..... | ۰/۲۵ |
| | ب) بـاز آمدم چون عید نو ، تا قفل زندان بشکنم ..... را چنگال و دندان بشکنم | ۰/۲۵ |
| | ج ) بـی تـه هـر کـس بـه خنـده ..... رخش از خون دل ..... | ۰/۵ |
| | د ) خرقه‌ی زهد و جام می گر چه نه در خور هم اند ..... | ۰/۵ |
| | «موفق باشید» | |
| | جمع نمره | ۲۰ |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | |
|---|---|
| راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی** |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | تاریخ امتحان : **۱۳۸۹ /۶ /۱۵** |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی ( شهریور ماه )** سال **۱۳۸۹** | **مرکز سنجش آموزش وپرورش** http://aee.medu.ir |

| ردیف | راهنمای تصحیح | نمره |
|---|---|---|
| ۱ | **الف) معنی و مفهوم شعر و نثر**<br>«در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است. به پاسخ های مشابه نمره تعلّق می گیرد. »<br>۱- با خدای او سازگاری کنم (با خدای او دشمنی نداشته باشم. ) (۰/۲۵)<br>۲- از او دانش و شکوه دور شد. ( به واسطه‌ی مرگ ، دانش و شکوه او زایل گشت.) (۰/۲۵)<br>۳- بی شمار و فراوان است. (۰/۲۵)<br>۴- از دیدنی ترین مکان های مبارکه است. (۰/۲۵)<br>۵- به سبب نصیحت من (۰/۲۵) ، او آرامش و انبساط خاطر پیدا خواهد کرد. (۰/۲۵)<br>۶- از برکت نام شما ( مبارکی نام شما ) (۰/۲۵) زبان من قدرت سخن گفتن یافته است. (۰/۲۵)<br>۷- در برابر حادثه (۰/۲۵) باید ایستادگی کرد . (۰/۲۵)<br>۸- پاسبانی را که به نگهبانی بازار (۰/۲۵) گماشته شده بود (۰/۲۵) صدا کرد. (۰/۲۵)<br>۹- اگر چه گل زیبایی بسیاری دارد (۰/۲۵) اما زیبایی او در مدّت کوتاهی (۰/۲۵) از بین می ورد . (۰/۲۵)<br>۱۰- رسم های ملّی را (۰/۲۵) با نفوذ در دل ها (۰/۲۵) که مثل نقشِ حک شده بر سنگ است (۰/۲۵) منقّش کرد. (۰/۲۵)<br>۱۱- چرا من بیهوده (۰/۲۵) پیام نسنجیده ای را (۰/۲۵) از روی بی عقلی (۰/۲۵) و دیوانگی رساندم. (۰/۲۵) | ۶ |
| ۲ | **ب) معنی لغت** « به معنای درست هرلغت (۰/۲۵) نمره تعلق می‌گیرد. »<br>۱۲- سکّه های طلا و نقره ( نقدینه ها) ۱۳- دختر ۱۴- بیابان ، صحرا ( صحرای عربستان )<br>۱۵- شاگردی(شاگرد شدن ، درس خواندن) ۱۶- بیان (شرح )<br>۱۷- ظرف سفالین برای شراب (کوزه ، کوزه‌ی آب ) ۱۸- پاک نویس ۱۹- اُنس ( دوستی) | ۲ |
| ۳ | **پ) خودآزمایی**<br>۲۰- مصراع دوم ( نماند هیچ کس ، او ماند و بس ) (۰/۲۵)<br>۲۱- مدح شاهان ( مدح صاحبان قدرت ) (۰/۵)<br>۲۲- در صورت تغییر دادن جای تکیه (۰/۲۵)<br>۲۳- چون پدیده های خلقت ، نشانگر صفات الهی است ( خدا در جهان خلقت ، تجلی یافته است / یا هر پاسخی نظیر این مفهوم ) (۰/۵)<br>۲۴- استشمام بوی بهار ( فرا رسیدن بهار ، بوی گل ) ( ۰/۵)<br>۲۵- مذمّت ریاکاری ( سرزنش تظاهر و خودنمایی ) (۰/۵)<br>۲۶- مرسل ( ساده ) (۰/۲۵) از لغات مهجور عربی استفاده نشده است ، ساده و روشن و دارای جملات کوتاه است ، از مترادفات استفاده نشده است ، توصیفات کلی و کوتاه است. ( ذکر یک مورد کافی است. ) (۰/۲۵) | ۳ |

«ادامه در صفحه ی دوم »



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | |
|---|---|
| راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی** |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | تاریخ امتحان : ۱۵/ ۶/ ۱۳۸۹ |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی ( شهریور ماه )** سال **۱۳۸۹** | **مرکز سنجش آموزش وپرورش** http://aee.medu.ir |

| ردیف | راهنمای تصحیح | نمره |
|---|---|---|
| ۴ | **ت) درک مطلب**<br>۲۷- «ب» (بیهوده کاری ) (۰/۲۵)<br>۲۸- پیامبر اکرم (ص) (۰/۲۵) جبرئیل (۰/۲۵)<br>۲۹- بخشش در هنگام قدرت ( یا هر پاسخی نظیر این مفهوم ) (۰/۵)<br>۳۰- انسان به کمک عقل و خردش و جوانمردی‌اش در جمع دیگران شناخته می شود. ( یا هر پاسخی نظیر این مفهوم ) (۰/۵)<br>۳۱ – ناپایداری ایّام خوشِ طبقه‌ی مرفّه و حاکمان عصر ( ناپایداری دنیا و این که مرگ همه فرا می‌رسد.) (۰/۵ )<br>۳۲- هنگامی که قربانی معشوق شوند. (۰/۵)<br>۳۳- تلافی کند ( معامله به مثل نماید. ) (۰/۵)<br>۳۴- وادی سوم ( معرفت ) (۰/۲۵)<br>۳۵- چون سخن هر انسانی مانند کلید ، راز شخصیت درونی و باطنی او را می گشاید. ( ۰/۵)<br>( چون سخن و کلید ، هر دو محتوای درونی را می نمایانند. / یا هر پاسخی نظیر این مفهوم ) | ۴ |
| ۵ | **ث) تاریخ ادبیّات و دانش های ادبی**<br>۳۶- زبان هنرمندانه (۰/۲۵)<br>۳۷- ادبیّات داستانی ( یا عناصر داستان ) ( ۰/۲۵ )<br>۳۸- الف) علّامه جلال الدّین همایی (۰/۲۵) ب) عبدالرحیم تبریزی ( طالبوف ) (۰/۲۵)<br>۳۹- خلق معانی تازه (۰/۲۵ ) خلّاق المعانی (۰/۲۵)<br>۴۰- ادبیات تطبیقی (۰/۲۵)<br>۴۱- سوّم شخص (دانای کل) (۰/۲۵)<br>۴۲ – مضامین مذهبی ، نگاه عارفانه ، تصویر های بدیع ( ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۲۵)<br>۴۳- استعاره ( یا مجاز با علاقه‌ی شباهت ) (۰/۲۵)<br>۴۴- دشت (۰/۲۵) راه نورد (۰/۲۵) | ۳ |
| ۶ | **ج ) حفظ شعر**<br>۴۵- «ب» ( گردون ) (۰/۲۵)<br>۴۶- حقیقت (۰/۲۵)<br>۴۷- الف ) خون بهاست (۰/۲۵)<br>ب ) وین چرخ مردم خوار (۰/۲۵)<br>ج ) لب گشایه ( ۰/۲۵) هرگز مشویا (۰/۲۵)<br>د ) این همه نقش می زنم (۰/۲۵) از جهت رضای تو (۰/۲۵) | ۲ |
| | «با تشکر از همکاران محترم » جمع نمره | ۲۰ |



www.alm.loxblog.com